1849. N°. 14

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 12 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Inwisseling der 25-Cents-stukken.

Wij herinneren het publiek, dat van Maandag 3 December tot en met Zaturdag 15 December de **25-Cents-stukken** bij de HH. Ontvangers worden ingewisseld, en met den 16den December niet meer gangbaar zullen zijn.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 11 December.

De herstemming uit het dubbeltal: Mr. J. M. de Kempenaer, te Arnhem en J. A. de Fremery, zal plaats hebben op *aanstaanden Vrijdag, den 14den December.* De stembiljetten moeten *op dien dag* ingeleverd zijn VÓÓR TWEE URE.

— Op den 30sten November ll. is het water in het Haarlemmermeer, aan de Oude-Wetering, gepeild geworden op een el en 92 N. duimen onder A. P. De boezemstand van Rijnland was op dien dag 41 N. duimen onder A. P. Te midden van November was echter deze boezemstand weder tot boven Rijnlands maalpeil gerezen, en was het water in de Gouwe zoo hoog opgeloopen, dat met beleid en kracht moest worden gearbeid, om belangrijke droogmakerijen in dat oord voor eene dreigende inbraak te behoeden. Sedert is het boezemwater, ten gevolge van voor de lozing gunstige omstandigheden, tot den tegenwoordigen voordeeligen toestand teruggebragt.

— Luidens op den 3den dezer, uit Cefalu, op Sicilie ontvangene brieven, gedagteekend 27 October ll., bevond H. K. H. de Prinses Marianne der Nederlanden zich bij voortduring nog op genoemd eiland, terwijl het stoomschip Willem I reeds eenigen tijd in de haven van Catania lag. — Ongesteldheid eerst van den Heer Secretaris, en daarna van H. K. H. zelve, had de voortzetting der reis naar Palestina verhinderd, die denkelijk om die redenen, wel niet vóór half Nov. zou kunnen plaats hebben. Overigens was het reisgezelschap terug welvarende, en vol verlangen de reis spoedig te vervolgen. (*Z. C.*)

— H. K. H. Prinses Marianne heeft te Valette, op Malta, de stoomboot Willem I verlaten. Daarop heeft den 13den November het stoomschip, zonder H. K. H. de terugreis aangenomen en is den 27sten November Gibraltar gepasseerd, zoodat men deszelfs aankomst elk oogenblik te wachten heeft. De Prinses zal met een ander vaartuig de reis naar Alexandrie voortzetten. (*A. C.*)

'sGRAVENHAGE, 11 December.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder met de Ster der Orde van de Eikenkroon den Heer Schultz, Secretaris van H. M. de Koningin-Weduwe.

— Z. M. heeft den Graaf van Bylandt, op zijn verzoek, eervol ontslagen als zijn Kamerheer.

Z. M. heeft het Beschermheerschap aangenomen van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen.

— De Minister van Finantien zal Donderdag geen gehoor verleenen.

— Als maatregel van bezuiniging, zal weder aan de Officieren bij de landmagt de gelegenheid worden aangeboden, om, voor zoo verre de dienst dit zal gedoogen, in het jaar 1850, in het genot te worden gesteld van verlof, met behoud van 2/3 van het activiteits tractement.

— Voor het Prov. Geregtsh. van Zuid-Holland, Kamer van Strafzaken is op gisteren behandeld, de oppositie door den Heer van Bevervoorde op grond van verkregene verjaring, ingesteld, tegen de executie van het arrest van hetzelve Hof, de dato 15 April 1848 gewezen, waarbij hij is schuldig verklaard aan laster tegen den gewezenen Minister van Hall ter zake van een artikel in het Weekblad *de Burger* in de laatste dagen van de maand December 1847 geplaatst, een en ander op grond van de artt. 367 C. P. in verband met de wetten van 16 Mei 1829 en 1 Junij 1830.

Bij den aanvang der teregtzitting is lecture gegeven, van het arrest van veroordeeling, mitsgaders van het daartoe betrekkelijk arrest van den H. R. de dato 13 Junij 1848, waarbij het ingesteld beroep tegen die veroordeeling is verworpen, mitsgaders het exploit van oppositie ten gevolge waarvan het Hof is geadsisseerd.

Vervolgens heeft Mr. D. Leon die conclusie geadstrueerd en is bij die gelegenheid alleen getreden in eene zuivere juridieke beschouwing, ten betooge 1°. dat de termijn voor de vervolging bij art. 7 der speciale wet van 1 Junij 1830, voorgeschreven, niet stilzwijgend tot de verjaring der straf kan worden uitgestrekt, 2°. dat zoo men in dien stand van zaken, niet tot de ongerijmde gevolgtrekking wil geraken, dat drukpersovertredingen en staatkundige misdrijven nimmer verjaren, men dan wel moet aannemen dat de regelen van het gemeene regt, ook op die delicten van toepassing zijn.

De Adv. Gen. Gefken heeft zich met dit gevoelen niet vereenigd.

De Heer van Bevervoorde heeft slechts kortelijk het woord gevoerd en zich trachten te vrijwaren van de verdenking, alsof hij in deze de [illegible] had willen bespotten. Evenmin zeide hij aan het tegenwoordig Ministerie te hebben toegeschreven de behandeling hem bij gelegenheid zijner [illegible], maar alleen te hebben willen doen uitkomen het [illegible], dat zulks onder het tegenwoordig Ministerie had plaats [illegible]. De uitspraak in deze zaak is bepaald op 15 December aanstaande.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 10 December.

In de Zitting van heden heeft de commissie van rapporteurs over het ontwerp der begrooting voor de Landsdrukkerij haar verslag uitgebragt. — De beraadslaging over dat ontwerp zal plaats hebben na die over de staats-begrooting.

Tot rapporteurs over het ontwerp van wet nopens het burgerlijke pensioenfonds zijn door de afdeelingen benoemd de Heeren Anemaet, van Hall, Bots, Hugenholtz en Jespers.

De commissie voor de petitien doet verslag omtrent verscheidene stukken.

Daarna is de algemeene beraadslaging over de ontwerpen der staats-begrooting geopend.

De Heer Zijlker voert het eerst daarover het woord. Hij verklaart, dat hij nog altijd behoort onder de belijders der staatshuishoudkundige leer, volgens welke de raming der behoeften de regeling der middelen en inkomsten behoort voorafgegaan. Hij weidt uit over de buitensporige uitgaven, de grenzenlooze verspilling van 's Rijks middelen, gedurende de laatstverloopene dertig jaren, oneindig ver boven de krachten der kleine natie, daardoor is ons vaderland aan den rand des verderfs gebragt. Hij is echter gaarne bereid, om amnestie te verleenen voor 't geen voorbij is. Thans is het nog niet onmogelijk, het onheil, 't welk het vaderland te gemoet ging, te keeren, maar daartoe worden onbevangenheid, overeenstemming en een onwrikbaar goede wil vereischt, om de middelen aantewenden, die redding kunnen aanbrengen. De grondslag daartoe is gelegd. Het oogenblik schijnt eindelijk gekomen te wezen, waarop aan een aantal verderfelijke misbruiken een einde gemaakt zal worden. — In deze begrooting, ziet de spreker nog niet de strekking tot hervorming. Men beknibbelt wel hier en daar, zelfs op nuttige zaken, maar tot eene geheele reorganisatie is men nog niet overgegaan. Hij acht de antwoorden op de bedenkingen tegen het 10de hoofdstuk (depart. van Oorlog) onvoldoende. — Terwijl hij dus bereid is, om, in de gegevene omstandigheden, zijne stem te geven aan eene hoogst gebrekkige voordragt, doet hij dit in vertrouwen op afdoende maatregelen. — Voorts opperde de spreker eenige bedenkingen omtrent bijzondere punten; in 't belang der kolonien en des handels zal hij gaarne zijne stem geven aan de uitgaven, tot instandhouding onzer marine. In het depart. van Oorlog verlangt hij een vast stelsel van bezuiniging; het leger acht hij veel te groot, de vestingen, het krijgsmaterieel veel te kostbaar.

Daarna hebben de Heeren van Heloma, Anemaet, Dommer van Poldersveldt, Wintgens, Bachiene, Donker Curtius en Costerus het woord gevoerd. De meeste dezer sprekers hebben zich bereid verklaard, om de [illegible] als crediet-wet, aan te nemen, ten einde het Ministerie in staat te stellen om de organieke wetten en de reorganisatiën, die hetzelve in 't oog heeft, tot stand te brengen. Uit dien hoofde zouden zij over vele bezwaren, waartoe de begrooting anders aanleiding gaf, heenstappen.

De Heer Dommer van Poldersveldt heeft gemeend bij deze gelegenheid zich te moeten beklagen over de verregaande uitsluiting van een groot deel der bevolking van de vervulling van ambten en bedieningen. Hij verwijt dit niet aan de tegenwoordige Regering; maar hij achtte zich verpligt, de Regering daarop oplettend te maken, en haar aan te bevelen om aan deze regt en billijkheid te betrachten.

De Heer Wintgens heeft zijn diep leedwezen betuigd, dat de Kamer het stelsel van vertrouwen ten opzigte der begrooting had aangenomen; hij achtte dit in strijd met het belang der Regering zelve. Hij kon zich hier [illegible]

met het gedurig uitstellen der behandeling en beslissing van belangrijke vraagpunten. Hij deed opmerken, dat het eene vrijzinnige Ministerie het andere was opgevolgd, en hij meende, dat men de reactionaire partij in de hand zou werken, indien de vrijzinnigen in den lande elkander bestreden, vernielden. Het deed hem uit dien hoofde leed, dat men niet tot de behandeling der eigenlijke begrooting in hare onderdeelen was overgegaan.

De Heer Bachiene heeft vooral op de vermindering der rente van de staatsschuld aangedrongen.

De Heer Donker Curtius heeft onder anderen in het breede betoogd, dat het tegenwoordige Ministerie ten aanzien der bezuinigingen op het hoofdstuk voor Oorlog meer achteruit, dan voorwaarts is gegaan. Hij heeft daarbij verklaard, noch een stelselmatige voorstander, noch een stelselmatige tegenstander van het vorige Ministerie te zijn geweest, en dit evenmin ten aanzien van het tegenwoordige Ministerie te zullen zijn.

Morgen ochtend zal de beraadslaging voortgezet worden.

— In het ontwerp van wet op de middelen tot dekking der staatsuitgaven voor 1850, heeft de Regering, bij wijziging van de oorspronkelijke voordragt, de geraamde opbrengst der brievenposterij verminderd van *f* 1,330,000 op *f* 1,130,000. Zij meent, dat, ofschoon er alle reden bestaat om te verwachten, dat de invoering van het voorgestelde nieuwe tarief der briefporten, in verband met de verdere bepalingen der postwet, niet duurzaam een nadeeligen invloed op het inkomen der schatkist zal hebben, het echter te voorzien is, dat de verlaging van het tarief met een derde deel van het gemiddelde port, in den eersten tijd eene vermindering van ontvangst zal ten gevolge hebben, die eerst later door eene vermeerdering van het getal brieven zal worden ingehaald.

— Bij de Kamer zijn ingekomen drie wetsontwerpen ter regeling van de belangen der scheepvaart, 1°. eene waarbij de voorregten aan de Ned. vlag boven vreemden toegekend, worden opgeheven, en eenige wijzigingen in het tonnengeld; 2°. waarbij de heffing der scheepvaartregten bij overeenkomst tusschen de Rhijn-oever staten en de watertollen op den Geldersschen Yssel, worden gestaakt en alle doorvoerregten afgeschaft, en 3°. bepalingen om voortaan ook voor buiten 's lands gebouwde schepen, Nederl. zeebrieven uit te reiken, al de drie wetten in te gaan met April 1850.

Deze ontwerpen zijn verzeld van eene uitvoerige memorie van toelichting van den Minister van Finantiën, met bijvoeging van negen staten, als:

A. Vergelijkende staat der getal-sterkte van onze koopvaardijvloot op 31 December 1831, 1835, 1840, 1845, 1848, waaruit blijkt dat dit getal in 1831, 1252 bedroeg, metende 82,939 lasten; in 1835, 1338 schepen metende 98,342 lasten; in 1840, 1628 schepen, metende 153,333; in 1845, 1869 schepen, metende 185,186 lasten; en in 1848, 2146 schepen, metende 205,240 lasten, gevende dus een bewijs van de steeds toenemende aanwas van den handel.

Staat B bevat een overzigt der van 1841—48 nieuw gebouwde schepen, waarvan het hoogste getal in 1847, 154 bedraagt; het geringste in 1844, 66; terwijl men er tevens uit ziet, dat de aanbouw van fregatten, die in 1841, 45 bedroeg, reeds in 1845 tot één was verminderd, terwijl er sedert geene meer zijn aangebouwd, waardoor het getal der lasten die de gezamentlijke aangebouwde schepen in een jaar bedragen, in weerwil van 't vermeerderd aantal schepen, van ongeveer 16,000 in 1841 op ongeveer 11,000 in 1848 was verminderd, terwijl het laagste getal schepen in 1844, zijnde slechts 66, toen ongeveer 5,000 lasten bedroeg.

Staat C bevat een overzigt van de sedert 1824—1848 onder Nederl. en vreemde vlag in- en uitgeklaarde schepen.

Staat E bevat een overzigt van het aandeel der onderscheidene vlaggen en de vaart tusschen Nederland en eenige der voornaamste handelstaten in 1835, 1840, 1845 en 1848.

Staat F een overzigt der stoomvaart van en op Nederland in 1848, waaruit blijkt dat van het geheele getal van ruim 50 stoombooten ruim de helft van en op Rotterdam voer.

Staat G bevat een overzigt van het aantal Nederlandsche schepen die van 1835—1848 de Sond zijn doorgevaren. In welke vaart van 1835, dit getal van 652 tot 1,692 is toegenomen, en dat der lasten van 25,000 tot 72,000, terwijl de daarop verdiende vrachten in 1835 ruim 7 ton gouds bedragende, in 1848 tot ruim 2 millioen waren geklommen.

De Staten H, I en K deelen eene berekening mede der voor- en nadeelen van de voorgestelde verlaging van regten voor de schatkist, volgens de opbrengst van 1848, waarvan het slot een nadeel van *f* 44,285 oplevert.

ARNHEM, 9 December.

De stemming ter vervulling van het lidmaatschap der Tweede Kamer in plaats van Jhr. Mr. Nedermeyer van Rosenthal, alhier, heeft nog geenen beslissenden uitslag opgeleverd. De volstrekte meerderheid bedroeg 297 stemmen, van welke 182 voor den Heer van Dam van Isselt en 165 voor den Heer Boissevain, zoodat over deze twee Heeren eene herstemming zal moeten plaats hebben.

ZWOLLE, 6 December.

De voorgestelde kanalisatie van Zwolle naar Almelo, naar Deventer en de veenen van Hardenbergh, welker uitvoering geraamd wordt op *f* 1,100,000, is door de Staten aangenomen met 32 tegen 21 stemmen; het tweede punt, om daarin van wege de Provincie in eene daarvoor op te rigten maatschappij deel te nemen, voor *f* 300,000, met 51 tegen 2 stemmen, en het derde punt, om verdere doortrekkingen van vertakkingen des kanaals toe te laten, met algemeene stemmen.

Gedeputeerde Staten zijn gemagtigd om tot aan de gewone vergadering alle werkzaamheden voort te zetten tot verwezentlijking der aangenomene kanalisatie.

17 Sprekers, waarvan 8 tegen en 9 voor het plan, hebben het woord gevoerd. Men moet hulde doen aan beide partijen, want ook de tegensprekers wenschten wel het kanaal, doch eenige wijzigingen der voorwaarden, zoodat men algemeen behoefte gevoelde om de zaak te ondersteunen.

De deelneming in de negotiatie is nu als volgt: Spoorweg-maatschappij *f* 450,000, provinciale deelneming *f* 300,000, gemeentelijke deelneming *f* 127,500, particuliere deelneming *f* 33,000; te zamen *f* 960,500.

Behalve dien is er ingeschreven door 4 gemeenten voor eene jaarlijksche bijdrage van 20 jaren, te zamen van *f* 375.

Zoodat er nog aan de negotiatiën ontbreekt, ongeveer *f* 130,000.

Wanneer men nu bedenkt dat Zwolle en hare ingezetenen nog niet hebben ingeteekend, dan lijdt het geenen twijfel of die som zal weldra geplaatst zijn, en de uitvoering aanvangen.

HELLENDOORN, 6 December.

De stoomfabriek van wijlen den Heer Thomas Ainsworth, zijnde kettingsterkerij, weverij en machinale vlasspinnerij, met al de werktuigen in volle werking en daarbij behoorende magazijnen, loodsen en kantoorgebouwen paarden en koestalling benevens een aanzienlijk heerenhuis en elf arbeiderswoningen met tuin, weide, bouw- en boschgronden, te zamen groot ruim 2 bunders, is opgehouden voor *f* 30,000. De gronden, veenen, heide en gecultiveerde landen zijn in verschillende perceelen tot *f* 10,000 ruim gegund.

— De 14 percelen heidegrond der zoogenaamde *tumuli* zijn voor omtrent *f* 1000 verkocht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 8 December.

Sedert den vrede van 1815 heeft Engeland aan zijne marine de ontzaggelijke som van 2,000 millioen gulden besteed, waarvan bijna 1,200 millioen aan materieel; het bezat op dat tijdstip 22 driedekkers, 159 tweedekkers, 26 fregatten van den 1sten, 126 van den 2den, 50 van den 3den rang, alsmede 328 vaartuigen van 20 stukken en daar beneden. In weêrwil van al de millioenen welke sedert dien tijd daaraan besteed zijn, bestaat zij thans nog slechts uit 14 driedekkers, 40 tweedekkers, 94 fregatten en 161 kleinere vaartuigen, buiten de stoombooten.

— De begrafenis der Koningin-Weduwe is op den 13den dezer bepaald; het leggen op een statie-bed zal waarschijnlijk worden achterwege gelaten; drie mahoniehouten kisten zullen het lijk omsluiten; de eerste van binnen met wit satijn gevoerd, de tweede met lood beslagen en luchtledig, en de derde van buiten met prachtige versierselen beladen.

— De overleden Koningin-Weduwe heeft ten bewijze van hare onverminderde achting voor de Marine, aan welke wijle haar Gemaal een groot deel zijns levens wijdde, bij uiterste wilsbepaling bepaald, dat haar stoffelijk overschot door zeelieden van de Koninklijke vloot naar de laatste rustplaats gedragen moet worden. Een gedeelte der equipage van het Koninklijke jagt Victoria en Albert is daartoe bestemd.

— Dr. Gützlaff is met de stoomboot Jupiter uit China hier aangekomen en zal binnenkort naar Duitschland vertrekken.

— In de afgeloopen week zijn onderen anderen 12,000 oncen zilver in specie naar Rotterdam uitgevoerd.

— In de vorige week had een schrikkelijk ongeluk plaats aan den mond der Tijne, waarbij 20 menschen het leven verloren. Vier en twintig loodsen waren met de reddingsboot, eene kleine brik die op de Durhamsche kust strandde, ter hulpe gesneld. Terwijl zij bezig waren de boot met een touw aan de brik vast te maken, sloeg eene stortzee haar om en stortte de bemanning in de golven. De boot dreef voort met omgekeerden bodem. Er waren geene reddingsmiddelen voorhanden, en de bemanning der brik moest 20 van degenen, die tot hunne redding waren aangesneld, zien omkomen. Drie der loodsen geraakten op den bodem der boot en aan boord van het schip. De meesten der loodsen laten talrijke gezinnen na, en het tooneel, bij de aankomst der tweede reddinsboot met de gespaarde manschappen, waarop het oogenblik dat de vergaderde vrouwen, vaders, zusters en moeders uitzagen, aan wien de geredden behoorden, hartverscheurend.

— In den namiddag van ll. Maandag is de onlangs eerst voltooide spoorweg-brug bij Wolverhampton met een vervaarlijk gedruisch ingestort, zonder dat gelukkig iemand eenig letsel daarbij heeft bekomen.

— Een jong meisje te Schrewsbury moest eene operatie ondergaan; om haar voor de pijn ongevoelig te maken, werd in dit geval, met hare volkomen toestemming, chloroform aangewend; zij kreeg er echter eene beroerte van en stierf nagenoeg op staanden voet.

— In New-York is den 31sten October het grootst bekende schip te water gelaten, metende 1943 ton, lang 176, breed 38 en met een' diepgang van ruim 28 voet.

— De rijkdom van Afrika aan olifanten is verbazend. Te Doncaster hield onlangs een zekere Heer Dalton daarover eene voorlezing. De stad Sheffield alleen verwerkt jaarlijks voor meer dan 30,000 £ ivoor, en bezigt in dezen tak van handel ruim 500 menschen, die 45,000 olifantstanden in verschillende voorwerpen herscheppen. Ten einde de fabrieken dier plaats gaande te houden, moeten zij de tanden van 22,500 olifanten verwerken.

BELGIE.

BRUSSEL, 9 December.

Ter bespoediging van berigten van Antwerpen naar Rotterdam, vertrekken des morgens ten 9 ure renboden van daar over het Belgische grensdorp Esschen en verder over Rozendaal en de Willemstad, langs welken bijna lijnregten weg zij dan ten één uur, dus binnen 4 uren tijds te Rotterdam aankomen.

— De spoorwegen hebben in de eerste 10 maanden van dit jaar een te kort van $2\frac{1}{2}$ millioen fr.

— In eene kolenmijn bij Damorémy had den 6den een treffend ongeluk plaats; 3 mannen en 4 meisjes werden in den gewonen ton naar beneden gelaten, toen de kabel brak, en zij van eene hoogte van 700 voet naar beneden stortten; allen hebben het leven verloren.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 December.

De gewezene Koningin der Franschen heeft de afgifte doen vorderen van verscheidene schilderijen en andere kunststukken, die haar particulier eigendom zijn en in de zalen van het kasteel der Tuilleriën zijn verbleven. Deze voorwerpen zijn met de voorletters van haren naam geteekend. De Administratie heeft zich gehaast om regt te doen wedervaren aan hare eischen.

— In de zitting der Wetgevende Kamer van heden werd beraadslaagd over een voorstel van den Heer Savatier-Laroche, strekkende tot afschaffing der doodstraf. De Commissie was tegen het voorstel; zij vreesde dat het aantal moorden zou vermeerderen, wanneer de doodstraf werd afgeschaft. De Heer Coquerel trad onder anderen als verdediger van het voorstel op; hij beweerde dat de doodstraf in strijd was met de Christelijke godsdienst; God alleen kwam het regt toe te straffen, de mensch mogt zich dat regt niet toeëigenen; ook hield hij staande, dat men den schuldige nooit de gelegenheid mogt benemen zich te bekeeren. Met 400 tegen 183 stemmen is echter bepaald het voorstel niet in overweging te nemen.

— De Generaal Rostolan is heden alhier aangekomen; de Heer de Corcelles wordt morgen verwacht.

— De Prefect van Policie heeft aan de *Académie de Médicine* eenige opgaven medegedeeld, betreffende de sterfgevallen aan de cholera, van het begin der ziekte tot de maand October. Hieruit blijkt, dat aan deze ziekte gestorven zijn in Maart 130, April 694, Mei 2436, Junij 5769, Julij 419, Aug. 810, Sept. 676, Oct. 32; totaal 10,950, waarbij voor de sterfte in de burgerlijke hospitalen gevoegd worden 6911 en 2000 in de militaire hospitalen, dus in het geheel nagenoeg 20,000 slagtoffers, hetgeen bijna een derde meer is dan in 1832.

— Bij de eergisteren alhier plaats gehad hebbende verkooping der schilderijen van nieuwere meesters uit de galerij van den Heer Alfred Mosselman, bragt een zeestuk van den beroemden Nederlandschen schilder Schotel 2550 francs op; *Frans I en de Hertogin van Etampes*, door Bonnington, 6700 francs; eene *Wachtkamer* door Meissonier, 8800 francs; *Bloemen* door Saint Jean, 5250 francs: *Heidens*. door Diaz, 3000 francs; eene teekening in waterverw van Bonnington, *de Odaliske bij de Palmboomen* 780 francs, enz.

— Het verslag der Staatscommissie, over de landbouwende kolonien in Algerië, luidt vrij ongunstig, zoowel ten aanzien van den stoffelijken als van den zedelijken toestand.

— Zaätcha in Algerië is den 26sten November stormenderhand ingenomen. Al de verdedigers der plaats, bijna 800 in getal, zijn omgekomen; het verlies der Franschen wordt opgegeven op bijna 40 dooden en 150 gekwetsten.

De Regering heeft besloten die plaats ten zetel te maken van eene militaire onderafdeeling, en er belangrijke vestingwerken op te rigten.

SPANJE.

MADRID, 1 December.

Door de *Gazeta* is thans officieel bekend gemaakt, dat H. M. zich in gezegende omstandigheden bevindt. De Ministers hadden zich den vorigen dag ten hove begeven, om H. M. daarmede geluk te wenschen.

— De verpachting der mijnen van Almaden is niet geslaagd. De Regering had als minimum 70 piasters per quintaal vastgesteld; er is geen hooger bod gedaan dan $54\frac{1}{2}$.

PRUISSEN.

BERLIJN, 8 December.

De Minister van Finantiën heeft in de Tweede Kamer de staatsbegrooting van 1850 aangeboden. De inkomsten worden geraamd op 91,302,353 th. en de uitgaven op 91,293,140 th. Buitengewone uitgaven, hoofdzakelijk voor de werken van openbaar nut, 4,934,213 th. Die begrooting is vergezeld van eene memorie van toelichting omtrent de veranderingen, welke de begrooting van dit jaar heeft ondergaan, en van twee memoriën over plannen tot dekking der voor beide jaren benoodigde meerdere uitgaven. Voor de veldtogten in Holstein, Baden, de Paltz en elders, worden de onkosten berekend op 10,400,000 th. De totale benoodigde som van $20\frac{1}{2}$ millioen, zal gevonden worden uit onderscheidene daartoe in den staat vermelde fondsen; als 5,000,000, welke dit jaar voor spoorwegen zijn bewilligd; 6,000,000 schuldbrieven van den staat; $3\frac{1}{2}$ millioen bij de bank en de Seehandlung tot amortisatie van schatkistbiljetten gedeponeerd, enz. en nog 800,000 zouden in de oorlogskassen te vinden zijn.

— In Silezie en Boheme heeft het 3 dagen en 3 nachten achtereen gesneeuwd, zoodat de sneeuw op vele plaatsen 4 à 5 ellen hoog ligt.

De oudste lieden herinneren zich niet, ooit iets dergelijks beleefd te hebben. In de bergachtige streken zijn de wegen geheel onbruikbaar en geheele dorpen zijn als onder de sneeuw begraven, zoodat men bij dag licht moet branden.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 6 December.

De Tweede Kamer heeft eergisteren besloten aan de Regering magtiging te verleenen tot het sluiten van eene leening van 7 millioen guldens, ter dekking van de uitgaven ten behoeve van het leger en der centrale magt. Men twijfelt niet of de Eerste Kamer zal ook hare goedkeuring schenken.

RUSLAND.

PETERSBURG, 28 November.

Een verschrikkelijke orkaan, welke Woensdag middag plotseling ontstond, dreef het water uit de Newa in zijne bedding terug, terwijl de golven der Oostzee stadwaarts gestuwd werden. Het water steeg weldra ongeveer 7 voet boven den gewonen stand. De Isaaksbrug was vernield en de gemeenschap met Wassili-Ostrow, dat deels onder water stond, verbroken. In de zoogenaamde galeijen-haven zaten de ongelukkige bewoners op de daken, want beneden was alles vol water. Dit gedeelte is trouwens zeer laag gelegen, en bij den minsten storm onder water. Ook op de zoogenaamde admiraliteitszijde drong het water op den vasten grond en bedekte onderscheidene straten. des namiddags ten 5 ure sloeg de wind gelukkig om en het vreeselijke gevaar was voorbij. De Newa dreef vol hout, 30 groote houtvlotten waren vernield; uiteengeslagen booten, bakhuizen, enz., werden in de rivier weggevoerd. Te Wassili-Ostrow moet een groote tweemast verre in de stad gedreven zijn, en thans in eene der straten op den droogen grond zitten.

— Het vochtige herfstweder, dat hier gedurende onderscheidene weken bijna onafgebroken geheerscht heeft, is eindelijk voor strenge winterkoude geweken op eene zoo plotselinge wijze, als zelfs zeldzaam in ons klimaat het geval is. Na eenen regenachtigen nacht joeg de oostenwind in den vroegen morgen van 24 November de wolken uiteen en ontstond er vorst; reeds in den avond was de thermometer tot 10 graden beneden het vriespunt gedaald, den volgende dag bleef deze daling voortduren en den 26sten in den vroegen morgen wees hij 15 graden beneden het vriespunt aan. Den 24sten in de vroegte waren de bruggen weggenomen en reeds op den middag was de aandrang van het ijs zoo sterk, dat slechts enkele booten nog met moeite de gemeenschap konden onderhouden tusschen de door de rivier van elkander gescheiden gedeelten der stad. Ten 5 ure in den namiddag van den 26sten zette het ijs zich boven de nieuwe Newa-brug vast; daar het zeer sterk was, zijn reeds den volgenden dag op de gewone plaatsen loopplanken gelegd.

EGYPTE.

Berigten uit Alexandrië melden, dat Abbas Pacha zich thans te Caïro bevindt, waar hij zijn vast verblijf wil vestigen en aanzienlijke geldsommen verkwist aan meubelen en gebouwen, doch aan den anderen kant vele bezuinigingen invoert in het staatsbeheer. De cavalerie-school te Ghezeh, welke inrigting tot groote volkomenheid was gebragt door den Franschen Colonel Varin, en waaraan het Egyptische leger uitstekende voortreffelijke regimenten ruiterij te danken heeft, is opgeheven. De werkzaamheden aan de fortificatiën van Alexandrië, waaraan reeds zulke verbazende geldsommen zijn ten koste gelegd, zijn gestaakt; en met de afdamming van den Nijl wordt ook geen voortgang gemaakt, zoodat de thans onvoltooide werken eene voortdurende belemmering voor de scheepvaart op den Nijl zijn zullen.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen mits deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat van den Heer Controleur der Directe Belastingen zijn ontvangen Aanvullings-Kohieren voor de Belasting op het Personeel en de Patenten, dienst 1849 en 1850, hetwelk op den 6den dezer maand zijn executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger verzonden.

DU RIEU.

Leyden, 11 *December* 1849.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

209de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

13de Trekking. No. 14962 een prijs van *f* 50,000.

14de » No. 16408 een prijs van *f* 2,500. No. 2024 een prijs van *f* 1,500. Nos. 5106, 10308, 17319 en 17421, ieder een prijs van 1,000.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel ontijdig van een' dooden ZOON, H. M. C. POTTUM, geliefde Echtgenoot van

S. VAN REYN SNOECK.

ROTTERDAM, 9 December 1849.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed te HAARLEM, onze geliefde Moeder Vrouwe JACOBA CORNELIA HENRIETTA FAURE, weduwe van den Wel-Ed. Gestr. Heer PETRUS MARTINUS FABER.

LEYDEN,
7 December 1849.

J. KROS.
E. M. KROS, FABER.

Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoot Vrouwe ABRAHAMINE ARNOLDA LOUISE STEENLACK, in den ouderdom van 42 jaren, waarvan ik er ruim 21 allergelukkigst met haar heb mogen doorbrengen.

LEYDEN, 8 December 1849. P. G. HEBRECHT.

Heden overleed onze oudste Zuster ADRIANA MARIA HOLTZ, Weduwe J. KOESVELD, in den ouderdom van bijna 50 jaren.

Ook namens mijne Zusters en aanbehuwde Broeders,

10 December 1849. J. HOLTZ.

Bijbelsch Dagschrift,

of de invloed des Christendoms op huisselijk en maatschappelijk geluk, in godsdienstige overdenkingen op iederen dag des jaars 1850.

DE 1e AFLEVERING, VAN 1 JANUARIJ TOT 7 FEBRUARIJ, WORDT DEZER DAGEN AAN DE GEABONNEERDEN VERZONDEN.

Ontwijfeld is dit het *goedkoopste en nuttigste geschrift*, hetwelk in Tijdschriften en Kerkelijke Couranten werd beoordeeld, *als in ieder Christelijk huisgezin verdienende voorhanden te zijn.* Iedere maandelijksche Aflevering bevat ten minste **64** blz. degelijken inhoud, van een **25**-tal verdienstelijke Leeraren, terwijl drieërlei uitgaven, welke daarvan bestaan, zich *tot alle standen* uitstrekken. De beste uitgave, met minstens twee fraaije Platen, Titelvignet en een' uitvoerigen Dagwijzer, op *velijn papier*, kost slechts **40** Cents per Afl.; — zonder Platen en Voorwerk à **30** Cents en op *gewoon papier* à **20** Cents per Aflevering. Prospectussen zijn in iederen Boekwinkel te bekomen. De uitgave geschiedt bij de Boekhandelaren A. KLOOTS & COMP., te *'s Gravenhage.*

De Rentmeester van Rijnland zal op Donderdag den 27sten December 1849, des voormiddags ten 11 ure, in het *Gemeenlandshuis* binnen *Leyden*, met opene deuren, ten aanhoore van een ieder die daarbij zal willen tegenwoordig zijn, doen zijne **Rekening** en **Verantwoording**, van primo Januarij tot ultimo December 1848.

Bij besluit van den Edel Achtbaren Heer Kantonregter van het eerste Kanton van het Arrondissement *Leyden*, van den 28sten November 1849, is aan NICOLAAS DE BINK, Minderjarige Zoon van Wijlen JOHANNES DE BINK en van zijne vooroverledene Huisvrouw JANSJE VAN LEEUWEN, te *Leyden*, *Handligting verleend tot het drijven van Neering en Handel*, geschiedende deze afkondiging ter voldoening aan Art. 486. Ned. Burgerlijk Wetboek.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van den 7den December ll., is CORNELIS VAN DER ZAAL, *Winkelier*, wonende te *Leyden*, verklaard in staat van Faillissement, aanvang genomen hebbende den 6den dier maand, terwijl bij hetzelve benoemd is tot *Regter Commissaris* Mr. J. VAN OUTEREN, Lid dier Regtbank, en tot *Curator* Mr. M. H. A. LISMAN, Advocaat te *Leyden*.

Leyden, 11 *December* 1849.

De Curator voormeld,
M. H. A. LISMAN.

De Partijen LAND, op laatstleden Zaturdag aan den Burg alhier geveild, zijn in bod gebragt, als:

No. 1, gelegen onder *Soeterwoude*, op . . . . *f* 1,300.
Verhoogd met . . . . » 300.
No. 2, gelegen als boven, op . . . . » 1,000.
Verhoogd met . . . . » 400.
No. 3, gelegen onder *Valkenburg*, op . . . . » 900.
Verhoogd met . . . . » 100.

Zullende alsnog Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* voor iedere Verhooging, ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM, tot en met Vrijdag den 14den dezer maand.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 15den December 1849, des Avonds ten 6 ure, bij *opbod* en *afslag*, van:

No. 1. Een HUIS en ERF, staande en gelegen te *Leyden* op de Hooge Woerd, tusschen de Vrouwen- en Wielenmakerstegen, Wijk III No. 465.

No. 2. Een DITO aan het Steenschuur, tusschen de Heeren- en Nieuwstegen, Wijk IV No. 868.

No. 3. Een DITO aan het St. Pancras Kerkhof, omtrent de Hooglandsche Kerk-Choorsteeg, Wijk VII No. 882.

No. 4. Een DITO in de Brandewijnsteeg, omtrent de Mare, Wijk VI No. 1371.

No. 5. Een DITO in de Gortestraat, Wijk III No. 183.

No. 6. Een DITO in de Spilsteeg, Wijk III No. 495.

No. 7. Een DITO mede in de Spilsteeg, Wijk III No. 497.

No. 8. Een DITO in de Vrouwenkamp, omtrent de Lysbethsteeg, Wijk VI No. 1203.

No. 9. Drie HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen aan den Hoogen Rijndijk op den Rijn, omtrent de Herberg *de Bijenvuur*, onder *Soeterwoude*.

Alles breeder bij biljetten omschreven, en waaromtrent informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM, te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING,

in de *Witte Zwaan*, te *Rijnsburg*, Donderdag den 20sten December 1849 des morgens ten 10 ure, ten overstaan van den te *Noordwijk* gevestigden Notaris Mr. C. C. VAN DER SCHALK, van eene partij uitmuntend

TUINLAND,

gedeeltelijk beplant met sterkdragende Vruchtboomen, gelegen aan den Valkenburger Weg, onder *Oegstgeest*, Sectie B, No. 161, groot 81 Roeden en 80 Ellen.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

De Pillen van Holloway zijn een uitmuntend middel in gevallen van gebrek aan spijsvertering, alsmede gal en leverziekten.

Alle smartelijke en bedenkelijke ongesteldheden die uit het boven aangehaalde ontstaan, (en welke te veel bekend zijn om alhier omschreven te moeten worden) zullen zonder moeite worden genezen, door eene matige dosis van dit onvergelijkelijk geneesmiddel, waarvan de werking zoo krachtdadig is, dat de meeste verzwakte gestellen onmiddelijk versterkt worden. Hetzelve verlevendigt den geest, wekt de eetlust op, en bevordert de spijsvertering. In dit saisoen waarin de aansteekende ziekten zoo menigvuldig zijn, ware het raadzaam deze *Pillen* dikwijls te gebruiken; dezelven overtreffen elk ander geneesmiddel om gevaarlijke ongesteldheden te voorkomen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 10 DECEMBER.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	54½	55⅜	55
Dito Certificaten . . . . » 3 »	63¾	64¼	64¼
Dito dito . . . . » 4 »	83¾	84¼	84¼
Amortisatie Syndicaat . . » 3½ »	84	84½	84½
Handelmaatschappij . . . » 4½ »	166¼	167	—
O. I. Leening . . . . . . » 4 »	83	83½	83⅛
Haarlemmermeer . . . . . » 5 »	100½	100¾	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . » 4½ »	84½	85	—
Dito Holl. Spoorweg . . . . »	60	60½	—
BELGIE . . . . » 4½ »	—	—	—
Dito, bij ROTHSCHILD . . . » 2½ »	46½	47	46⅝
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ » 5 »	12½	13	12¾
Dito dito Onbep. Stukken . » 5 »	11¾	12½	—
Dito Leening . . . . . . » 3 »	37¾	38½	38
Dito Binnenl. à 6 m. . . . » 3 »	29	29½	29 3/16
Coupons Ardoins	8	8¼	—
PORTUGAL, te Londen . . . » 3 »	35	35¾	35 11/16
Dito dito . . . . » 4 »	36½	37	36⅝
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 » 5 »	104½	105¼	105½
Dito dito 1828 en 1829 . » 5 »	104½	105	104½
Cert. bij dito 1831 en 1833 » 5 »	93¾	94½	—
Dito bij HOPE . . . . . . » 4 »	84¾	85½	85
Dito bij STIEGLITZ & Co. . » 4 »	83½	83¾	83¾
Certificaten te Hamburg . . » 5 »	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . » 6 »	62¾	63¼	—
Certificaten van dito . . . » 6 »	—	—	—
POLEN, Certificaten . . . » 4 pCt.	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten, fl. 250 »	—	—	—
Dito dito . . . . » 500 »	142½	144	—
OOSTENRIJK, Metall. . . . à 5 »	82½	83	—
Dito dito Nieuwe . . . . » 5 »	86	86½	86 7/16
Dito 1847 . . . . » 2½ »	43¾	43	43 [illegible]
Dito Ween. Bank bij Goll. . .	86½	86½	—
Dito . . . . » 4 »	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën	8½	8¾	8⅝
BRAZILIE, 1824	88¾	89	—
MEXICO . . . . » 5 »	26	26½	26¼
VENEZUELA . . . . » 2 »	28½	29¾	—

Grieken 3, 3½; Coup. *f* 1¾.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 3½ pCt.

Wissel-Disconto —

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.